

בבית הדין הצבאי לערעורים

בפני :

אל"ם מאיה הלר - שופטת

בעניין :

התובע הצבאי הראשי – המערער (ע"י ב"כ, רס"ן ענת ויינברג, סגן גל אלוני)

נגד

ח/XXX רב"ט נ' א' – המשיבה (ע"י ב"כ, סרן חגי בן-דב, סרן עמית שוחנצקי)

ערעור על פסק דין של בית הדין הצבאי לתעבורה במחוז שיפוטי חיל האוויר שניתן בתיק ח"א (תעבורה) 28/17 (סא"ל שחר גרינברג – שופט) ביום 4.5.2017. הערעור (קולת העונש) נדחה.

פסק-דין

1. רב"ט נ' א', המשיבה, הורשעה על-פי הודאתה בעבירה שעניינה נהיגה במהירות העולה על המותר, לפי תקנה 54(א)(1) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961. המשיבה הורשעה, על-פי הודאתה, בכך שנהגה בדרך בין עירונית, שבה המהירות המותרת היא 90 קמ"ש, במהירות של 144 קמ"ש, כלומר במהירות העולה ב-54 קמ"ש על המותר.

2. בית הדין קמא הנכבד השית על המשיבה עונש של שמונים (80) ימי פסילת רישיונות נהיגה צבאיים ואזרחיים בפועל, לצד קנס בסך 300 ש"ח, ששים (60) ימי פסילת רישיונות נהיגה על תנאי למשך שנתיים ועשרה (10) ימי מאסר על תנאי למשך שנתיים לבל תעבור עבירה שעניינה נהיגה במהירות העולה ביותר מ-40 קמ"ש על המותר.

3. התביעה לא השלימה עם מידת העונש ועתרה לקבוע מתחם עונש הולם חמור מזה שנקבע על-ידי הערכאה קמא, ובהתאמה להורות על החמרה בעונש פסילת הרישיונות בפועל.

גזר-דינו של בית הדין קמא

4. בית הדין קמא הנכבד עמד על הסכנה הכרוכה בנהיגה במהירות כה גבוהה ועל החשש מפני אובדן השליטה ברכב והסיכון הניבט מכך לחייהם של כלל משתמשי הדרך. לאחר מכן, בחן בית הדין את נסיבות המקרה, תוך שציין כי פוטנציאל הסיכון במקרה זה, אף כי לא התממש, היה גבוה גם נוכח שהייתם של חיילים נוספים ברכב וכי מידת האשם שיש לייחס למשיבה רב הוא בהיותה נהגת במקצועה הצבאי. בהמשך סקר בית הדין את הפסיקה הנוהגת במקרים דומים. בהינתן כל אלו קבע את מתחם העונש ההולם בין **חודשיים (2) לארבעה (4) חודשי פסילה בפועל**, לצד פסילה מותנית, מאסר מותנה וקנס.

5. משנדרש בית הדין קמא לבחינת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, התחשב לחומרה בתקופת וותק הנהיגה של המשיבה, שאינו ממושך, ומנגד, לכף הזכות, התחשב בהודאתה, בחוות הדעת החיוביות של מפקדיה ובעברה התעבורתי הנקי. נוכח אלו, ראה בית הדין קמא "שלא להחמיר עם הנאשמת בנסיבות הכוללות ולגזור על הנאשמת תקופת פסילת רישיונות בפועל אשר תהלום את חומרת העבירה מחד גיסא, ואשר לא תפגע בתפקידה הצבאי של הנאשמת כנהגת מבצעית במידה רבה מדי, ולא תחייב אותה לערוך מבחני רישוי חדשים לחידוש רישיון הנהיגה, מאידך גיסא".

ערעור התביעה על קולת העונש

6. התביעה הצבאית עתרה להחמיר במתחם העונש שנקבע וכן להורות על החמרה בעונש הפסילה שהושת על המשיבה. לדידה של התביעה הצבאית אין בעונש אשר הושת על-ידי בית הדין קמא כדי להלום את הסיכון הרב אשר נגרם ממעשה העבירה. נטען, כי בית הדין קמא שגה עת ייחס משקל רב לנסיבות לקולה שפורטו ובכך שסטה ממידת הענישה המקובלת בעבירות ממין זה, תוך שהתעלם מהסיכון הממשי הניבט מהמעשה. עוד הוטעם, כי שגתה הערכאה קמא עת נתנה משקל משמעותי להודאתה של המשיבה ולצרכי התפקיד וביכרה אותם על-פני שיקולי ההלימה וההרתעה. התביעה הוסיפה וטענה, כי שגה בית הדין משסבר כי פסילה ממושכת משלושה חודשים תחייב את המשיבה לערוך מבחני רישוי חדשים ונתן לנתון זה ביטוי בגזר הדין באופן שהביא להקלה עימה.

עמדת ההגנה

7. מנגד, סמכה ההגנה את ידיה על גזר-דינו של בית הדין קמא, ועתרה שלא אתערב בו. נטען, כי על אף חומרתה הבולטת של העבירה והסיכון הגלום בה, הרי שלא נפלה שגגה בעת קביעת מתחם העונש ההולם, שכן בית הדין קמא שקל את כלל הדרוש לצורך עניין זה, תוך שסקר בגזר-דינו פסקי-דין רבים המלמדים על מדיניות הענישה הנהוגה בנסיבות דומות. נטען, כי מתחם העונש שנקבע, מתאים לנסיבות המקרה ואינו חורג, בוודאי שלא באורח המחייב התערבות, ממתחם העונש ההולם. עוד נטען, כי בעת גזירת הדין בתוככי מתחם העונש ההולם, בחר בית הדין קמא שלא לגזור את דינה של המשיבה ברף התחתון ביותר שנקבע, ללמד, כי תמהיל הענישה שהושת מתחשב במידה הנכונה בכלל השיקולים הרלוונטיים ולפיכך, אין להחמיר בעונש.

דין והכרעה

8. אך לאחרונה, עמד בית-דין זה על התפקיד המשמעותי המוטל עליו במלחמתו של צה"ל בתאונות דרכים לשם שמירה על חייהם של משתמשי הדרך. וכך קבע –

"על בית דין זה מוטל תפקיד משמעותי במלחמת החורמה במיגור הקטל בכבישים. נפסק, כי 'המהירות הגבוהה פוגעת במידה ניכרת ביכולתו של הנהג לנקוט אמצעי זהירות ולהגיב כנדרש על מכשולים פתאומיים בדרך. מכאן, בעיקר, הסיכון הרב הנשקף ממנה' (ע"ת/42/16 התובע הצבאי הראשי נ' רס"ל צוברי (2016)). אשר על כן, על הענישה להלום את הסיכון הרב הגלום בנהיגה במהירות כה גבוהה" (ע"ת/2/17 סמ"ר מזרחי נ' התובע הצבאי הראשי (2017)).

9. במקרה זה חוברות נסיבות חומרה רבות. המשיבה נהגה במהירות גבוהה ביותר מעל המותר, בדרך בין עירונית, שעה שהיא מסיעה חיילים נוספים ברכב הצבאי. המדובר במי אשר משרתת בתפקיד של נהגת צבאית מאז חודש נובמבר 2016, מתודרכת חדשות לבקרים ביחס לאחריות הנלוות לתפקידה, ויש להניח כי היא מכירה היטב את החובות המוטלות עליה בנהיגה ואת הסיכונים הגלומים בנהיגה במהירות כה מופרזת. למעשה, אף מדבריה, לפני בית הדין קמא, עולה כי היא מכירה בטעותה ומודעת לחומרת המעשה. במצב דברים זה, בצדק קבע בית הדין קמא, כי מידת הפגיעה בערך החברתי – הוא ערך שמירת החיים, לצד נסיבות

ביצוע העבירה, כמו-גם מידת אשמה של המשיבה מצויים ברף חומרה רב. לאחר שסקר את מדיניות הענישה הנהוגה, העמיד בית הדין את מתחם הענישה על חודשיים (2) פסילה ברף התחתון ועד ארבעה (4) חודשי פסילה, ברף הגבוה, וזאת בהתאם לעונשים שנגזרו בפסקי הדין שפורטו.

10. כאמור, עתרה התביעה לקבוע מתחם ענישה חמור יותר מזה שנקבע, בנסיבות העניין.

11. לאחר שבחנתי את הערך החברתי שנפגע, מידת הפגיעה בו, נסיבות ביצוע העבירה ומדיניות הענישה הנוהגת, סברתי כי אף אם לא נפלה טעות בקביעת רף הענישה התחתון, אשר יתאים למקרים פחותים בחומרתם מעניינה של המשיבה, אזי יש להעמיד את הרף העליון של מתחם הענישה במקרים דומים על חמישה (5) חודשי פסילה (והשוו: ע/2/17 הנ"ל). החמרה זו צריכה לבוא לידי-ביטוי במקרים המתאימים, למשל, כאשר לנהיגה במהירות הגבוהה נילוה סיכון קונקרטי, נוכח תנאי הדרך, אף אם סיכון זה לא התממש.

12. אשר לעונש אשר נגזר למשיבה בתוככי המתחם, שוכנעתי, **לאחר לבטים**, שלא להתערב בו.

13. אמנם, המשיבה סיכנה, עת נהגה במהירות כה גבוהה, הן את עצמה, הן את יושבי הרכב והן את יתר משתמשי הדרך. זאת ועוד, המדובר בנהגת אשר אוחזת ברישיון נהיגה פרק זמן קצר ואשר אינה בעלת ניסיון ומיומנות רבה בנהיגה. נתון זה, לצד העובדה כי הפרה ברגל גסה את חובותיה כנהגת, מצדיקים הטלת עונש חמור. כך-גם עולה, כי אין מקום להקל עימה, בניגוד לעמדת בית הדין קמא, מטעם של "צורכי התפקיד". ברי, כי צורכי התפקיד מחייבים, בראש ובראשונה, כי המשיבה תנהג כדין ולא תיצור סכנה בעת מילוי משימותיה. זאת ועוד, מאחר שהמדובר במי שאינה בבחינת "נהגת חדשה", לא היה מקום להקל עימה מן הנימוק כי תאלץ "לערוך מבחני רישוי חדשים לחידוש רישיון הנהיגה".

14. **חרף כל אלו**, סברתי, כאמור, כי דין ערעור התביעה באשר לקולת העונש להידחות. העונש אשר הוטל על המשיבה לוקח בחשבון את הודאתה **המיידי** של המשיבה ונטילת האחריות למעשה על-ידה, כמו-גם את עברה התעבורתי הנקי ואת חוות הדעת החיוביות של מפקדיה. נתונים אלו ראויים להתחשבות, ודומה כי בית הדין קמא התחשב בהם במידה הראויה.

15. כידוע, על-פי ההלכה הפסוקה, ערכאת הערעור תתערב בענישה שהוטלה רק אם נתפסה הערכאה קמא לכלל **טעות משמעותית** או מקום בו העונש אשר נגזר על-ידה חורג **במידה קיצונית** מן העונשים המוטלים בדרך כלל, בנסיבות דומות

(ראו: ע"פ 8988/16 בן סימון נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 8.3.2017); ע"פ 2996/16 בלאל נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 1.3.2017); ע"פ 2825/11 פלוני נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 25.7.2011); ע/20/17 התובע הצבאי הראשי נ' סמל נחמן (2017); ע"ת/13/14 רס"ן נ' ש' נ' התובע הצבאי הראשי (2014)). בחינת המקרה דנן, בראיה הכוללת של תמהיל הענישה שהושת, אף אם הוא מקל במידת מה, אינו מלמד על סטייה קיצונית ממדיניות הענישה במקרים דומים.

16. סוף דבר, ערעור התביעה על קולת העונש, נדחה.

ניתן והודע היום, כ"ו באייר התשע"ז, 22 במאי 2017, בפומבי ובמעמד הצדדים.

מאיה הלר, אל"ם
שופטת בית הדין הצבאי
ל ע ר ע ו ר י ס

למקור	נאמן	העתק	_____ חתימת המגיה:
מכני	קורל	סגן	
הדין	בית	קצינת	_____ תאריך: